

"דרך מילים" – ביבליותרפיה יישומית כמנוע להתפתחות וצמיחה

קורס מקוון – ינואר 2027, תשפ"ז

היקף הקורס: 8 מפגשים בני 3.5 ש"ע + 2 ש"ע אסינכרוניות לעבודה עצמית במהלך הקורס, סה"כ: 30 ש"ע.

קהל היעד: נשות ואנשי חינוך, יועצות, מנהלי תכניות פדגוגיות, מנהלי עמותות ועוד.

תקציר הקורס: הקורס יתמקד באופן בו שירים, סיפורים, תהליכי כתיבה ועבודה מטאפורית מאפשרים מגע עם העולם הפנימי, עיבוד וארגון חוויות ואירועי חיים ופיתוח דיאלוג משמעותי עם עצמנו ועם הסביבה. נלמד כיצד מפגש עם טקסטים מסוגים שונים עוזר לפתח את העמדה הרפלקטיבית, להשתמש בכוחות היצירה הטבעיים של האדם כערוץ לעיבוד ויצירת משמעות ופשר ומעמיק את ההיכרות של האדם עם עצמו ועם סביבתו. נחוה ונתנסה באופנים שונים בהם ניתן ליישם את שפת הביבליותרפיה במרחבים טיפוליים וכאלה שאינם טיפוליים הן בעבודה פרטנית והן בעבודה קבוצתית על מנת לעודד תהליכי התפתחות וצמיחה.

הקורס יהיה בנוי במבנה סדנאי וישלב בין תיאוריה לפרקטיקה, בין התנסות אישית וקבוצתית לשם בנייה של תכנית מבוססת ביבליותרפיה לעבודה עם קהלים שונים.

המפגשים יתנהלו בצורה חווייתית, תוך מתן דוגמאות מעבודה בשטח והתנסויות בתרגילי כתיבה ובטכניקות השלכתיות ויצירתיות שונות, אשר מאפשרות גם עבודה אישית ומרחב לעיבוד, התבוננות והתפתחות עבור המשתתפות והמשתתפים עצמם.

עבודת סיום לצורך ציון וקבלת גמול השתלמות (עבור סגל הוראה במכללה לחינוך בלבד):

מטרת העבודה היא לעשות שימוש פרקטי בחומרים שנלמדו בקורס ולהתאים אותם לקהל ולנושא הרלוונטי לכל משתתפת. המשתתפות מתבקשות לבחור את אחד מהמודלים / הטכניקות שנלמדו במהלך הקורס ולבנות בהשראתו פעילות ברוח הביבליותרפיה לנושא / קהל מסוים.

סילבוס

תאריך מפגש	שם	נושא	מנחה	סוג
20.12.26 שעות: 18:30-21: 15	כוחם של סיפורים	מה מאפשרים מרחבי היצירה והדמיון, עבודה עם סיפורים ושירים ככלי השלכתי, כוחו של סיפור בארגון ויצירת משמעות. נתנסה בטכניקות שונות של כניסה הדרגתית לעולם הסיפורים והשירים כדרך ליצירת מרחב בטוח ומכיל לעבודה רגשית.	אפרת חבושה פלדמן	מקוון
27.12.26 שעות: 18:30-21: 15	הסיפור כשדה התפתחותי	המפגש יעסוק בתהליכים של שינוי והתפתחות כפי שהם מתגלמים במבנה הסיפורי הקלאסי. נראה כיצד ניתן להיעזר בו ובמרכיביו השונים כדי לבחון את האירועים והחוויית השונים של חיינו כמנוע לצמיחה וכסיפור מסע גיבור משלנו.	אפרת חבושה פלדמן	מקוון
3.1.27 שעות: 18:30-21: 15	פניו השונים של האני	המפגש יעסוק במושג "עצמיים מרובים" והאופן בו אנו יכולים ללמוד ולהכיר צדדים שונים בתוכנו דרך עבודה עם סמלים, מטאפורות וארכיטיפים מעולם המעשיות, סיפורי העם והמיתוסים השונים.	אפרת חבושה פלדמן	מקוון
10.1.27 שעות: 18:30-21: 15	כוחה של מטאפורה	במפגש נבחן את הכוח והמשמעויות השונות הטמונות בעבודה מטאפורית, בפיתוח יכולת הסימבוליזציה והמשחקיות על מנת לפתח ערוצי ביטוי ומשמעות המאפשרים גילוי ועיבוד של חוויות פנימיות וחיצוניות.	אפרת חבושה פלדמן	מקוון

מקוון	אפרת חבושה פלדמן	במפגש נלמד כיצד סיפורי ילדים פותחים שער לעבודה רגשית משמעותית עבור קהלים וגילאים שונים וכיצד לעשות בהם שימוש על מנת להרחיב את הדיאלוג של האדם עם עצמו ועם זולתו.	המימד הפואטי והתרפויטי של סיפורי ילדים	17.1.27 שעות: 18:30-21: 15
מקוון	אפרת חבושה פלדמן	במפגש נכיר את תהליכי הכתיבה הרפלקטיבית, האופן בו ניתן להנחיל ולפתח אותה לשם יצירת מרחב להתבוננות, הקשבה פנימית, וויסות של רגשות ועיבוד של אירועי חיים לשם צמיחה, התפתחות וגיבוש זהות.	להכיר את הקול הפנימי: הכתיבה הרפלקטיבית	24.1.27 שעות: 18:30-21: 15
מקוון	אפרת חבושה פלדמן	במפגש נבחן כיצד טקסטים, תרגילי כתיבה ושימוש בכלים השלכתיים יכולים ללוות ולהעמיק תהליכים קבוצתיים, לפתח את היכולת לראות את האחר ולמצוא נקודות של חיבור ושייכות ביחד עם שמירה על נבדלות וייחודיות של הפרט בתוך הקבוצה.	סיפורים שמחברים	31.1.27 שעות: 18:30-21: 15
מקוון	אפרת חבושה פלדמן	במפגש נערוך סיכום של התהליך שעברנו בסדנה ונתמקד בנושא של טקסי מעבר ברוח הביבליותרפיה, סיכומים, סופים ופרידות. נבחן את האופן בו עבודה עם טקסטים ותרגילי כתיבה יכולה לעזור לנו לעבור תהליך משמעותי ומיטיב של יציקת משמעות וסגירה של פרק שמגיע אל סיומו.	לאסוף, לסכם, להיפרד	7.2.27 שעות: 18:30-21: 15

ביבליותרפיה יישומית – רשימה ביבליוגרפית

1. איזר, וולפגנג (1975). אי-מוגדרות ותגובתו של הקורא בסיפורת: למבנה-המשיכה של הטקסט הספרותי. הספרות, 21, (עמ' 1 – 15) (תדפיס).
2. בטלהיים, ב. (2002). קסמן של אגדות ותרומתן להתפתחות הנפשית של הילד. בן-שמן: מודן.
3. וייט, מ. ואפסטון, ד. (1999). אמצעים סיפוריים למטרות טיפוליות. תל אביב: צ'ריקובר.
4. וויניקוט, ד"ר (1995). משחק ומציאות. תרגום: יוסי מילוא. תל-אביב: עם עובד.
5. יונג, ק. (1989) הפרסונה כמגזר מן הנפש הקולקטיבית. בתוך: האני והלא-מודע (עמ' 43-36). תרגום: חיים איזק. תל-אביב: דביר.
6. להד, מ. (1999). מודל החוסן הרב מימדי BASIC-Ph ושימושיו ברמת הפרט, הקבוצה והארגון. המרכז לפיתוח משאבי התמודדות, קריית שמונה.
7. מגד, א' (2001). פיות ומכשפות – סיפורים מטפוריים בטיפול בילדים בסיכון. קרית טבעון: נורד.
8. מיטשל, ס' (2003). תקווה ופחד בפסיכואנליזה. תרגום: אורה זילברשטיין תל-אביב: תולעת ספרים.
9. נצר, רות (2011). מסע הגיבור – תהליך התהוות הנפש במיתוס, במעגל החיים ובתרפיה. בן-שמן: הוצאת מודן.
10. צורן, ר' (2009). חותם האותיות – קריאה וזהות בדיאלוג הביבליותרפי. ירושלים: כרמל.
11. קמפל, ג' (2017). הגיבור בעל אלף הפנים. תרגום: יוסף אבן. תל-אביב: בבל.
12. שטדלר, ר' (2017). סיפורי טיפול – סיפור הרפיו כ"שלישי" בחדר. רעננה: אבן חושן.

אודות המנחה:

אפרת חבושה-פלדמן הנה מטפלת מוסמכת וותיקה בביבליותרפיה (M.A.A.T). היא מתמחה בעבודה טיפולית פרטנית וקבוצתית עם ילדים ונוער בחינוך הרגיל והמיוחד והוריהם וכן עם צעירים המתמודדים עם אובדן ומשברי חיים. היא מפתחת ומעבירה הרצאות, סדנאות וקורסים לקהלים שונים בתחום הביבליותרפיה ומטפלת בקליניקה פרטית בראשון-לציון.

